

**Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
26-27 жовтня 2017 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (м. Київ)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м.Будапешт, Угорщина)
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного університету**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції
26-27 жовтня 2017 року**

**Україна, Мукачево
26-27 жовтня 2017 р.**

УДК 37:331.522.4 (477:4) (063)

О – 72

Рекомендовано до друку Вченою радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 19 жовтня 2017р.)

Рецензенти

О.І. Огієнко, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка.

А.В. Ткаченко, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогічної майстерності та менеджменту ім. І.А. Зязюна, Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка.

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 26-27 жовтня 2017р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2017.– 508 с.

ISBN 978-617-7495-13-9

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції обговорено питання щодо сучасних підходів до навчання і виховання в умовах модернізації освіти України, враховуючи євроінтеграційні процеси. Основною метою професійної освіти визначено підготовку компетентного і кваліфікованого фахівця, педагога зокрема, здатного до ефективної діяльності на конкурентному ринку праці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В.В. – д.е.н., доцент, Папш В.В. – д.е.н., професор, Товканець Г.В. – д.пед.н., професор, Кузьма-Качур М.І. – к.пед.н., доцент, Лалак Н.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т.М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л.М. – к.пед.н., доцент, Хома О.М. – к.пед.н., доцент, Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Молнар Т.І. – к.пед.н., доцент, Човрій С.Ю. – старший викладач.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-617-7495-13-9

©Мукачівський державний університет, 2017

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У зв'язку з інтеграцією України в європейські освітні структури серед актуальних тенденцій сьогодення – усвідомлення потреби нової гуманістичної парадигми освіти, мета якої – формування такого фахівця, рівень підготовки якого гармонійно поєднує освіченість, професіоналізм, духовність та моральну вихованість.

Провідні науковці вітчизняної професійної початкової освіти (В. Бондар, О. Біда, М. Вашуленко, Л. Коваль, О. Комар, С. Мартиненко, О. Савченко, та інші) визначали сутнісні характеристики професійної компетентності вчителя початкових класів. Натомість проблемі підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування читацької компетентності не приділено належної уваги.

Закласти основи формування читацької компетентності молодших школярів під силу учителеві, який сам є грамотним кваліфікованим читачем і пошанувачем мистецтва слова. Протесерйозне занепокоєння в суспільстві викликає загроза втрата інтересу до усвідомленого читання навіть серед студентів педагогічних факультетів. Тому літературознавча й методична компетентності є професійним інструментом організації читацької діяльності молодших школярів. Адже саме вчитель початкових класів несе важливу місію прищеплення дитині інтересу до читання.

Згідно з твердженням А. Хуторського, компетентності взаємопов'язані зі знаннями, вміннями, навичками, що є структурними компонентами утворення; корелюють зі здатністю індивіда свідомо і раціонально їх використовувати; забезпечують всебічне оволодіння процедурою освітньої підготовки особистісно-діяльнісного спрямування[1].

Як зазначає В. Мартиненко, читацька компетентність є базовою складовою комунікативної й пізнавальної компетентностей, передбачає оволодіння учнями сукупністю знань, умінь, навичок, ціннісних ставлень, які дають змогу дитині відповідно до її вікових можливостей самостійно орієнтуватися в колі дитячого читання, самостійно працювати з різними видами письмових текстів – їх читати, розуміти, знаходити в них потрібну інформацію, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати, застосовувати її для вирішення навчально-пізнавальних завдань, у життєвій діяльності, устандартних і нових ситуаціях[2, с. 5].

Читацька діяльність, яка забезпечує розуміння тексту, передбачає аналіз тексту на рівні його форми і змісту, виявлення авторської концепції й визначення власної читацької позиції, а також інтерпретацію прочитаного. Введення подібної цілеспрямованої роботи над текстом літературного твору на уроках літературного читання вимагає від учителя вміння організовувати власну читацьку діяльність, користуватися різними видами читання залежно від його мети, виконувати аналіз художнього тексту з погляду його форми і змісту[3, с. 80].

Вважаємо, що літературознавча складова професійної компетентності потребує зосередження уваги на психолого-педагогічній та лінгвістичній теорії читання, включення спецкурсів, зокрема «Психологічні основи навчання мистецтва слова», «Основи літературознавчого аналізу тексту» та ін., які спрямовані на формування у студентів умінь професійного читання художніх текстів, навичок самостійної роботи з науковою літературою, критичної оцінки наукових ідей, суджень, концепцій, а також різних інтерпретацій літературних творів.

Літературознавча й методична компетентності як ієрархічна сукупність властивостей особистості, що розвивається в процесі професійної підготовки вчителя початкових класів, є не тільки деяким освітнім результатом, а й здатністю майбутнього вчителя виконувати певні дії, що реалізується в усвідомленні й адекватній інтерпретації художніх і наукових текстів, формуванні читацької компетентності молодших школярів.

Таким чином, модель підготовки вчителя початкових класів до формування читацької компетентності повинна бути зорієнтована на розуміння загальних закономірностей розвитку навчально-виховного та літературно-мистецького процесу, розуміння психологічних основ сприйняття літературних текстів, методичних особливостей роботи над різножанровими текстами, на усвідомлення структури читацької компетентності та особливостей кожного етапу формування читацької компетентності; засвоєнні основних закономірностей процесу опрацювання творів різних жанрів, методами, прийомами та технологіями опрацювання художніх та наукових текстів. Означена модель забезпечується поєднанням традиційного та інноваційного навчання, де практикуються дискусії, тьюторські заняття, рольові ігри, моделювання, наукові майстерні, впроваджуються методичні презентації, здійснюється мікрореконструкція.

Список використаних джерел

1. Хуторской А. В. Ключевые компетентности как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2003. – № 2 – С. 57-64.
2. Мартиненко В. О. Сутнісні характеристики читацької компетентності молодших школярів / В. Мартиненко // Початкова школа – 2013. – № 12. – С. 3-7.
3. Фенцик О.М. Літературознавча підготовка вчителя початкових класів / О.М. Фенцик // Международный научный журнал «Интернаука» // – 2017. – № 3 (25) – С.79-81

УДК 372.881.116.12

БЕНЦА Я.В.
ХОМА О.М.
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Сучасна початкова школа покликана забезпечити становлення особистості молодшого школяра шляхом виявлення цілісного розвитку здібностей, формування умінь і бажання вчитися. Пріоритетним завданням сучасної школи є розвиток дитини як неповторної особистості, реалізація її творчого потенціалу, формування